

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే బాలకాండే

॥ అష్టపంచాశః సర్గః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

॥ అష్టపంచాశః సర్గః ॥

గురుపుత్రైర్నిర్భర్ష్య తస్మై గృహం గంతుమాజ్ఞాప్రదానమన్యం గురుం
వరీతుముద్యతాయ రాజ్ఞే శాపదానం చ, తేషాం శాపేన చాండాలత్వం గతస్య
త్రిశంకోర్విశ్వామిత్రమాశ్రయితుం తతో గమనం

తతస్త్రిశంకోర్వచనం శ్రుత్వా క్రోధసమన్వితం |
ఋషిపుత్రశతం రామ రాజానమిదమబ్రవీత్ || 1.58.1 ||

ప్రత్యాఖ్యాతోఽసి దుర్మేధో గురుణా సత్యవాదినా |
తం కథం సమతిక్రమ్య శాఖాంతరముపేయివాన్ || 1.58.2 ||

ఇక్ష్యాకూణాం హి సర్వేషాం పురోధాః పరమా గతిః |
న చాతిక్రమితుం శక్యం వచనం సత్యవాదినః || 1.58.3 ||

అశక్యమితి సోవాచ వసిష్ఠో భగవాన్మృషిః |
తం వయం వై సమాహర్తుం క్రతుం శక్తాః కథంచన || 1.58.4 ||

బాలిశస్త్వం నరశేష్ట గమ్యతాం స్వపురం పునః |
యాజనే భగవాన్శుక్తస్థైలోక్యస్యాపి పార్థివ || 1.58.5 ||

అవమానం కథం కర్తుం తస్య శక్త్యామహే వయం |
తేషాం తద్ వచనం శ్రుత్వా క్రోధపర్యాకులాక్షరం || 1.58.6 ||

స రాజా పునరేవైతానిదం వచనమబ్రవీత్ |
ప్రత్యాఖ్యాతో భగవతా గురుపుత్రైస్తధైవ హి || 1.58.7 ||

అన్యం గతిం గమిష్యామి స్వస్తి వోఽస్తు తపోధనాః |
ఋషిపుత్రాస్తు తచ్ఛ్రుత్వా వాక్యం ఘోరాభిసంహితం || 1.58.8 ||

శేపుః పరమసంక్రుద్ధాశ్చండాలత్వం గమిష్యసి |
ఇత్యుక్త్వా తే మహాత్మానో వివిశుః స్వం స్వమాశ్రమం || 1.58.9 ||

అథ రాత్ర్యాం వ్యతీతాయాం రాజా చండాలతాం గతః |
నీలవస్త్రధరో నీలః పురుషో ధ్వస్తమూర్ధజః || 1.58.10 ||

చిత్యమాల్యాంగరాగశ్చ ఆయసాభరణోఽభవత్ |
తం దృష్ట్వా మంత్రిణః సర్వే త్యజ్య చండాలరూపిణం || 1.58.11 ||

ప్రాద్రవన్ సహితా రామ పౌరా యేఽస్యానుగామినః |
ఏకో హి రాజా కాకుత్స్థ జగామ పరమాత్మవాన్ || 1.58.12 ||

దహ్యామానో దివారాత్రం విశ్వామిత్రం తపోధనం |
విశ్వామిత్రస్తు తం దృష్ట్వా రాజానం విఫలీకృతం || 1.58.13 ||

చండాలరూపిణం రామ మునిః కారుణ్యమాగతః |
కారుణ్యాత్ స మహాతేజా వాక్యం పరమధార్మికః || 1.58.14 ||

ఇదం జగాద భద్రం తే రాజానం ఘోరదర్శనం |
కిమాగమనకార్యం తే రాజపుత్ర మహాబల || 1.58.15 ||

అయోధ్యాధిపతే వీర శాపాచ్ఛండాలతాం గతః |
అథ తద్వాక్యమాకర్ణ్య రాజా చండాలతాం గతః || 1.58.16 ||

అబ్రవీత్ ప్రాంజలిర్వాక్యం వాక్యజ్ఞో వాక్యకోవిదం |
ప్రత్యాఖ్యాతోఽస్మి గురుణా గురుపుత్రైస్తధైవ చ || 1.58.17 ||

అనవాప్యైవ తం కామం మయా ప్రాప్తో విపర్యయః |
సశరీరో దివం యాయామితి మే సౌమ్యదర్శన || 1.58.18 ||

మయా చేష్టం క్రతుశతం తచ్చ నావాప్యతే ఫలం |
అన్యతం నోక్తపూర్వం మే న చ వక్ష్యే కదాచన || 1.58.19 ||

కృచ్ఛేష్వపి గతః సౌమ్య క్షత్రధర్మేణ తే శపే |
యజ్ఞైర్బహువిధైరిష్టం ప్రజా ధర్మేణ పాలితాః || 1.58.20 ||

గురవశ్చ మహాత్మానః శీలవృత్తేన తోషితాః |
ధర్మే ప్రయతమానస్య యజ్ఞం చాహర్తుమిచ్ఛతః || 1.58.21 ||

పరితోషం న గచ్ఛంతి గురవో మునిపుంగవ |
దైవమేవ పరం మన్యే పౌరుషం తు నిరర్థకం || 1.58.22 ||

దైవేనాక్రమ్యతే సర్వం దైవం హి పరమా గతిః |
తస్య మే పరమార్తస్య ప్రసాదమభికాంక్షతః |
కర్తుమర్హసి భద్రం తే దైవోపహతకర్మణః || 1.58.23 ||

నాన్యాం గతిం గమిష్యామి నాన్యచ్ఛరణమస్తి మే |
దైవం పురుషకారేణ నివర్తయితుమర్హసి || 1.58.24 ||

|| ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే బాలకాండే అష్టపంచాశః సర్గః ||